

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2013-09-30

Närvarande: F.d. justitierådet Leif Thorsson samt justitieråden Kristina Ståhl och Olle Stenman.

Vissa skattefrågor

Enligt en lagrådsremiss den 12 september 2013 (Finansdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200),
2. lag om ändring i lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning,
3. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229),
4. lag om ändring i lagen (2008:879) om europeiskt betalningsföreläggande, och
5. lag om ändring i lagen (2011:1537) om bistånd med indrivning av skatter och avgifter inom Europeiska unionen.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av rättssakkunniga Erik Sjöstedt (del av förslag 3) och Helena Johansson (förslag 1) samt ämnessakkunniga Lars Mattisson (förslag 1) och Frank Walterson (förslag 2, 4 och 5 samt del av förslag 3).

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Förslaget till lag om ändring i lagen om mervärdesskatt

3 kap. 3 §

Enligt 3 kap. 2 § ML undantas överlåtelse och upplåtelse av rättigheter till fastigheter från skatteplikt. Undantaget gäller dock inte för sådana upplåtelser etc. som räknas upp i 3 §, däribland upplåtelse av parkeringsplatser i parkeringsverksamhet (första stycket 5) och upplåtelse för fartyg av hamnar eller för luftfartyg av flygplatser (första stycket 6). I remissen föreslås att bestämmelsen i första stycket 5 omformuleras så att den bättre överensstämmer med motsvarande bestämmelse i mervärdesskattedirektivet (2006/112/EG), såsom denna har uttolkats av EU-domstolen. Vidare föreslås att bestämmelsen i första stycket 6 tas bort eftersom de upplåtelser som anges där enligt remissen även omfattas av bestämmelsen i punkt 5.

Bestämmelsen i punkt 5 motsvaras av artikel 135.2 b i mervärdesskattedirektivet, där det anges att uthyrning av lokaler och platser för parkering av fordon inte är undantagen från skatteplikt. Av EU-domstolens praxis synes följa att denna bestämmelse är tillämplig även på uthyrning av platser för förtöjning av fartyg i vattnet (mål C-428/02, Fonden Marselisborg Lystbådehavn). Den omständigheten att en direktivbestämmelse har getts en viss tolkning av EU-domstolen innebär dock inte med automatik att en svensk motsvarande lagbestämmelse kan tolkas på samma sätt. Principen om EU-konform tolkning ställer visserligen långtgående krav på nationella rättstillämpare att tolka inhemska bestämmelser så att de blir förenliga med EU-rätten, men en sådan tolkning kan ändå – t.ex. på grund av lagtextens ordalydelse – i vissa fall anses inte möjlig att göra.

I den föreslagna lydelsen av punkt 5 anges att undantaget enligt 2 § inte omfattar "upplåtelse av lokaler och andra platser för parkering av transportmedel". Lagrådet anser att det framstår som främmande för svenskt språkbruk att i uttrycket "parkering" inbegripa all sådan upplåtelse för fartyg av hamnar som idag omfattas av bestämmelsen i punkt 6. Det kan därför ifrågasättas om punkt 5 kommer att kunna ges en sådan tolkning att den kommer att omfatta alla upplåtelser som faller in under nuvarande punkt 6. Det kan därför enligt Lagrådets mening inte uteslutas att ett slopande av punkt 6 kan leda till att det skattefria området utvidgas.

3 kap. 21 §

Lagrådet förordar att ordet "lufttrafikföretag" ersätts med "flygbolag" i anslutning till terminologin i mervärdesskattedirektivet.

5 kap. 2 §

Förslaget till ändringar gäller förutsättningarna för att en vara ska anses omsatt i Sverige vid distansförsäljning från ett annat EU-land. Bestämmelserna om detta är uppbyggda på så sätt att det i första stycket 4 anges ett antal rekvisit som samtliga ska vara uppfyllda för att varan ska anses omsatt här. Ett av dessa är att "säljarens omsättning är sådan som anges i andra stycket". I andra stycket anges sedan tre alternativa rekvisit för när en vara ska anses omsatt inom landet. Ett av dessa är att "säljarens omsättning är sådan som avses i tredje stycket". Lagrådet anser att denna lagstiftningsteknik, med hänvisningar i flera led, gör att bestämmelserna blir svårlästa. Lagrådet föreslår därför att andra och tredje styckena slås ihop till ett enda stycke, t.ex. enligt följande.

En vara är omsatt inom landet enligt första stycket 4 endast om varan är en punktskattepliktig vara eller om värdet av säljarens sam-

manlagda omsättning här i landet överstiger 320 000 kronor under det löpande eller föregående kalenderåret eller om säljaren har uppfyllt de villkor som det land där transporten påbörjas har för att omsättningen inte ska anses vara gjord i det landet. I värdet av säljarens sammanlagda omsättning ska inte beaktas värdet av punktskattepliktiga varor.

5 kap. 2 a §

I lagrummet anges förutsättningarna för att en vara inte ska anses omsatt i Sverige vid distansförsäljning härifrån till ett annat EU-land. I punkt 1 anges två alternativa rekvisit i en a- och en b-punkt. Lagrådet anser att bestämmelsen kan förenklas enligt följande.

Även om en vara finns här i landet på det sätt som anges i 2 § första stycket 1 ska varan inte anses omsatt inom landet, om varan transporteras av

1. säljaren eller för dennes räkning från Sverige till en köpare i ett annat EU-land och säljaren är, eller är skyldig att vara, registrerad till mervärdesskatt i det landet för omsättningen, eller
2. säljaren, köparen eller någon annan och ska installeras eller monteras i ett annat EU-land av säljaren eller för dennes räkning.

Övriga lagförslag

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.